

Nytt förordnande för och utökning av Åsabackarnas naturreservat i Mjölby och Boxholms kommuner

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken det område som avgränsats enligt bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Reservatets namn ska vara Åsabackarnas naturreservat.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla de naturvärden som är knutna till områdets naturliga geologiska formationer, områdets torrängar, rikkärr och skogar. I dessa naturtyper ska den biologiska mångfalden bevaras och stärkas, och förutsättningarna ska vara goda för att representativa växt- och djursamhällen ska finnas kvar. Ändamålet är även att - inom ramen för detta syfte - ge möjlighet till naturupplevelser och vetenskaplig forskning.

Förslag till föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. dika, avleda vatten eller på annat sätt ändra områdets hydrologi;
3. uppföra byggnad eller annan anläggning;
4. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
5. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatets skötsel;
6. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
7. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;

8. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel;
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
10. tillföra kalk eller andra mineralämnen;
11. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd annat än i enlighet med fastställd skötselplan;
12. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle;
13. framföra fordon;
14. jaga annat än älg, rådjur, räv och hare;
15. uppföra mast, vindkraftverk eller luft- eller markledning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel eller för att uttransportera fällt vilt inom området med järnhäst eller likande mindre fordon.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. utmärkning av reservatets gräns och information om reservatet;
2. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i skötselplan;
3. naturvårdsinriktad betesdrift, stängsling, röjning, gallring, plockhuggning och avverkning enligt skötselplan utan ersättning.

Eventuella intäkter för bete tillfaller naturvårdsförvaltaren. Eventuellt överskott av virke som uppkommer i samband med skötseln tillfaller markägaren.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. cykla eller framföra fordon;
2. tälta eller ställa upp husvagn;
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. gräva upp eller plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp;
6. på ett störande sätt utnyttja radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt;

7. störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur;
8. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
9. göra upp eld.

Dessutom är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
11. utföra sådan vetenskaplig undersökning som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Naturvårdsförvaltare för reservatet är Länsstyrelsen Östergötland.

Skälen för beslutet

Åsabackarna utgör ett mycket värdefullt landskapsavsnitt, ingående i den mellansvenska israndzonen. Området har en komplex geologi med åsar, kullar och sänkor bildade av både morän och isälvsmaterial. Här finns naturbetesmarker med en särpräglad kalktorrängsvegetation, värdefulla skogsområden med varierade skogstyper samt våtmarksområden med extremrikkärr och källflöden. En stor mångfald av växter och djur, varav flera hotade arter, är knutna till dessa torrängar, skogar och kärr och innebär mycket höga botaniska såväl som zoologiska värden. Området bör särskilt skyddas på grund av dessa höga geologiska och biologiska värden. Delar av området utgörs även av skogliga nyckelbiotoper.

Hela området ingår i Natura 2000, objekt SE0230048. I objektet finns de i EU:s art- och habitatdirektiv angivna habitaten 9060 - Barrskogar på eller i anslutning till rullstensåsar (4 ha), 6210 - Kalkgräsmarker (8 ha) och 7230 – Rikkärr (14 ha). Bland arter i områdena som är medtagna i art- och habitatdirektivet finns kalkkärrsgrynsnäcka *Vertigo geyeri*, och smalgrynsnäcka *Vertigo angustior*.

På torrängarna och i rikkärren finns typiska hävdgynnade vegetationstyper och arter. Genom reservatsbeslutet kan skötseln av dessa långsiktigt säkerställas.

Delar av området ingår i riksintresse för naturvärden p g a dess geovetenskapliga värden.

Ärendets beredning

Åsabackarna, ett ca 8 ha stort stäppängsområde i Boxholms kommun är sedan 1991 förordnat som naturreservat. På grund av höga naturvärden som dokumenterats i ett område norr om Åsabackarnas naturreservat, beläget i Mjölby kommun, har länsstyrelsen i samråd med markägaren Mjölby kommun funnit det angeläget att även det området får ett varaktigt och lagligt skydd samt lämplig vård.

Länsstyrelsen har bedömt att en utökning av det befintliga reservatet Åsabackarna är det mest lämpliga. Mjölby kommun har i skrivelse 2000-10-11 ställt erforderlig mark till förfogande för bildande av naturreservat utan krav på ersättning.

I samband med utökningen har länsstyrelsen funnit det lämpligt att också revidera beslut och skötselplan för det befintliga reservatsområdet i Boxholms kommun. Länsstyrelsens tidigare beslut om förordnande av Åsabackarnas naturreservat upphör att gälla då det nya träder i kraft.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap MB, prövat om utökningen av Åsabackarnas naturreservat är förenligt med gällande översiktsplan. Länsstyrelsen har därvid funnit att beslutet inte strider mot gällande översiktsplan och att det är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av markområdet.

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen bedömer att inskränkningarna i allemansrätten inte påverkas negativt i någon större omfattning. Vissa inskränkningar krävs för att uppnå syftet med reservatet. Information om naturen och vandringsleder i området torde öka allmänhetens möjligheter till rekreation. Totalt sett ökar områdets tillgänglighet för det rörliga friluftslivet.

Förslag till beslut har remitterats till Naturvårdsverket, Mjölby kommun, Boxholms kommun, jakträttsinnehavare, arrendator, Rinna byalag och Naturskyddsföreningen i Mjölby.

Remissinstanserna har framfört följande synpunkter. Mjölby och Boxholms kommuner har tillstyrkt förslaget till beslut. Naturvårdsverket välkomnar förslaget och tillstyrker utökningen av reservatet. Verket har dock påpekat att under beskrivningen av de i reservatet ingående naturtyperna bör även hänvisas till naturtyperna i habitatdirektivet, Natura 2000. Naturskyddsföreningen i Mjölby välkomnar förslaget och framhåller vikten av att Nyhemsmyren kommer under hävd så snart som möjligt för att förhindra igenväxning. Man har också framfört kompletteringar vad gäller dokumentationen av reservatet.

Länsstyrelsen har gjort justeringar i beslutet vad gäller naturtyperna i habitatdirektivet, Natura 2000 samt gjort en komplettering vad gäller uppföljningen av reservatet.

--

När detta beslut vinner laga kraft upphör länsstyrelsens beslut om Åsabackarnas naturreservat 1991-09-27, dnr 2310-3104-91 att gälla.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga (formulär 115, Miljödepartementet).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit avdelningsdirektören Sverker Kärrsgård, länsassessorn Jan Kaller, samhällsbyggnadsdirektören Leif Johnsson och biträdande länsantikvariern Carin Claréus.

I styrelsens beslut deltog landshövdingens ställföreträdare Magnus Holgersson och ledamöterna Bo Pettersson, Anders Senestad, Sven E Andersson, Lars Wallin, Sonia Karlsson, Sven Eric Nilsson, Majlis Johansson, Sven Brus och Elisabeth Gustavsson samt suppleanterna Jörgen Oskarsson, Margareta Borggren och Fredrik Björkman.

Magnus Holgersson
Länsråd

Lars Gezelius
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Formulär 115

akten (naturreservatsdossier)

Kopia till

Boxholms kommun
Reservatsförvaltaren, Bo Gustafsson
Lantmäteriet, Linköping
Skogsvårdsstyrelsen, Mjölby
Bengt och Sten Wahlin, Nybble, 590 21 Väderstad
Torsten Johansson, Ljungstorps Norrgård, Boxholm
Naturskyddsföreningen i Mjölby, c/o Sten Josefsson, Kungsv. 85 B, Mjölby
Rinna Byalag, c/o Gudrun Beims, Särstad Lillgård, Boxholm
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse